

BIULETYN SAMORZĄDOWY

Gminy Bystra-Sidzina

bezpłatny miesięcznik

www.bystra-sidzina.pl

Nr 2(166) luty 2026, ISSN 2353-3803

nakład 1 000 egz.

W numerze m.in.:

**Kto najlepiej zna
Podbabiogórze?**

Wielki finał konkursu „Niezwykłe Podbabiogórze” wyłonił mistrzów wiedzy o regionie. Wśród laureatów triumfowali uczniowie Szkoły Podstawowej im. Dzieci Zamojszczyzny w Sidzinie.

Wiecej na str. 8

**Policja podsumowała 2025 rok
w Gminie Bystra-Sidzina**

Znacznym wzrost wykrywalności przestępstw, więcej interwencji i zdecydowane działania wobec nietrzeźwych kierowców – tak wygląda bilans bezpieczeństwa za 2025 rok. Sprawdź, jakie zagrożenia dominowały i jakie kroki podjęto, by zwiększyć poczucie bezpieczeństwa mieszkańców.

Wiecej na str. 4

**Noworoczne kolędowanie
w duchu tradycji i wspólnoty**

Piękny i wzruszający program artystyczny uczniów Szkoły Podstawowej w Bystrej Podhalańskiej, wspólne kolędy i serdeczne życzenia – tak Stowarzyszenie Tradycja i Natura rozpoczęło 2026 rok. Spotkanie stało się piękną okazją do integracji mieszkańców i podtrzymywania lokalnych zwyczajów.

Wiecej na str. 5

Puchar Wójta Gminy Bystra-Sidzina

Na stoku narciarskim "Wojtek" w Zawoi odbyły się gminne zawody o Puchar Wójta Gminy Bystra-Sidzina, w których udział wzięli uczniowie ze szkół podstawowych z Bystrej Podhalańskiej i Sidziny. Uczniowie rywalizowali w konkurencjach narciarskich i snowboardowych, prezentując wysoki poziom sportowy i ducha fair play.

Wiecej na str. 2-3

60 lat KGW "Bystrzanki"

15 lutego 2026 r. odbyły się uroczyste obchody 60-lecia działalności Koła Gospodyń Wiejskich „Bystrzanki”. Wydarzenie było okazją do wspomnień, podziękowań oraz wspólnego świętowania w gronie członkiń, zaproszonych gości i mieszkańców. Nie zabrakło części artystycznej, gratulacji oraz wyrazów uznania za wieloletnią pracę na rzecz lokalnej społeczności.

Wiecej na str. 6-7

Informacja Wójta Gminy Bystra-Sidzina o podejmowanych decyzjach w 28 stycznia 2026 r. do 24 lutego 2026 r.

W wyżej wymienionym okresie wydano 4 zarządzenia w sprawie zmian w budżecie Gminy Bystra-Sidzina na 2026 r., oraz 4 zarządzenia w sprawie zmian w planie finansowym Gminy Bystra-Sidzina na 2026 rok.

Ponadto wójt wydał zarządzenia w sprawach:

1. ustalenia zasad wynagradzania dyrektorów samorządowych instytucji kultury dla których organizatorem jest Gmina Bystra-Sidzina,

2. planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli oraz ustalenia maksymalnej kwoty dofinansowania opłat w 2026 r. za kształcenie nauczycieli zatrudnionych w szkołach i przedszkolach prowadzonych przez Gminę Bystra-Sidzina,

3. zmiany Zarządzenia Nr 174/2024 Wójta Gminy Bystra-Sidzina z dnia 19 września 2024 r. w sprawie powołania zespołu projektowego dla potrzeb realizacji projektu „Cyberbezpieczna Gmina Bystra-Sidzina” realizowanego w ramach Programu Fundusze Europejskie na Rozwój Cyfrowy (FERC) Osi Priorytetowej II Zaawansowane usługi cyfrowe działania 2.2. Wzmocnienie krajowego systemu cyberbezpieczeństwa zmienionego Zarządzeniem Nr 76/2025 Wójta Gminy Bystra-Sidzina z dnia 13 czerwca 2025 r.

W wymienionym okresie wójt zawarł następujące umowy:

1. na przeprowadzenie 2 warsztatów profilaktycznych (programów dotyczących hejtu i przemocy rówieśniczej) dla uczniów klas szóstych oraz przeprowadzenie 2 szkoleń dla rodziców z zakresu hejtu i przemocy rówieśniczej u dzieci, zawarta z firmą Progres Rzeszów Ewelina Borkowska,

2. na wykonanie opracowania dokumentacji i wykonanie usług w ramach projektu „Realizacja przedsięwzięcia w ramach Klastra Energii Brama Podhala” zawarta z firmą ECO ADVISORS sp. z o.o.,

3. 7 umów na dofinansowanie wymiany kotła na paliwa stałe na nowoczesny kocioł/pompę ciepła, zawarte

z osobami fizycznymi,

4. na użyczenie instrumentów muzycznych dla Orkiestry Dętej OSP w Sidzinie zakupionych w ramach środków budżetu sołeckiego, zawarta z OSP w Sidzinie,

5. na udzielenie pomocy finansowej Powiatowi Suskiemu w formie dotacji celowej na realizację projektu „Cyfrowe rozwiązania dla geodezji Powiatu Suskiego” zawarta z Powiatem Suskim,

6. na zlecenie świadczenia usługi polegającej na sprzątaniu urzędu gminy, zawarta z osobą fizyczną,

7. na dofinansowanie zadania inwestycyjnego przebudowy boiska piłkarskiego przy szkole podstawowej w Sidzinie, zawarta z Ministrem Sportu i Turystyki,

8. na realizację przez gminę zadania jakim jest wsparcie członków lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi lub osobami niepełnosprawnymi, zawarta z Wojewodą Małopolski,

9. na świadczenie usługi dystrybucji tlenu medycznego w butlach, które wykorzystywane są przez jednostki OSP w Bystrej Podhalańskiej i w Sidzinie, zawarta z Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Suchej Beskidzkiej,

10. 2 umowy na prowadzenie zajęć szkoleniowych dzieci i młodzieży w zakresie gier zespołowych (piłki nożnej), zawarta z klubami sportowymi: KS Bystra oraz KS Dąb,

11. na budowę zbiornika wyrównawczego wody pitnej wraz z infrastrukturą techniczną – wodociąg MOSTÓW w Bystrej Podhalańskiej, zawarta z firmą Nowator sp. z o.o.,

12. na pełnienie funkcji inspektora nadzoru inwestorskiego przy realizacji zadania pn: „Budowa zbiornika wyrównawczego wody pitnej wraz z infrastrukturą techniczną – wodociąg MOSTÓW w Bystrej Podhalańskiej”. Umowa zawarta z Biurem Inżynierskim Bogusław Łagodzki.(A.N.)

Gmina stawia na aktywność – młodzi sportowcy rywalizowali

o Puchar Wójta Gminy Bystra-Sidzina

Aktywność fizyczna wśród dzieci i młodzieży to jedna z najważniejszych inwestycji w przyszłość lokalnej społeczności. Gmina Bystra-Sidzina po raz kolejny udowodniła, że sport i zdrowy styl życia najmłodszych mieszkańców są dla niej jednym z priorytetów.

20 lutego 2026 roku na stoku wyciągu narciarskiego „Wojtek” w Zawoi odbyły się Gminne Zawody w Narciarstwie i Snowboardzie o Puchar Wójta Gminy Bystra-Sidzina. Wydarzenie zostało zorganizowane dzięki zaangażowaniu pana dyrektora Mieczysława Matyasika

oraz nauczycieli wychowania fizycznego ze Szkoły Podstawowej im. Dzieci Zamojszczyzny w Sidzinie oraz Szkoły Podstawowej im. św. Jana Kantego w Bystrej Podhalańskiej, przy współpracy z gminą i Radą Rodziców.

W sportowej atmosferze, pełnej emocji i zdrowej rywalizacji, uczniowie obu szkół zmierzyli się w dwóch kategoriach: narty oraz snowboard. Młodzi zawodnicy wykazali się nie tylko świetnym przygotowaniem technicznym, ale także duchem fair play i ogromnym zaangażowaniem.

Wyniki zawodów

Snowboard

Dziewczeta klasy 4-6

1. Eliza Trzop (SP w Sidzinie)

Chłopcy klasy 4-6

1. Karol Lipka (SP w Bystrej Podhalańskiej)

Chłopcy klasy 7-8

1. Antoni Sułocha (SP w Sidzinie)

2. Maciej Kordel (SP w Sidzinie)

3. Przemysław Lipka (SP w Sidzinie)

Narty

Dziewczeta klasy 4-6

1. Julia Janowiec (SP w Sidzinie)

2. Amelia Gałka (SP w Bystrej Podhalańskiej)

3. Nikola Matyasik (SP w Bystrej Podhalańskiej)

Dziewczeta klasy 7-8

1. Ewa Czarny (SP w Sidzinie)

2. Agata Szczerba (SP w Bystrej Podhalańskiej)

3. Wiktoria Pytel (SP w Bystrej Podhalańskiej)

Chłopcy klasy 4-6

1. Mateusz Kulka (SP w Bystrej Podhalańskiej)

2. Igor Jaromin (SP w Bystrej Podhalańskiej)

3. Przemysław Małyś (SP w Sidzinie)

Chłopcy klasy 7-8

1. Bartłomiej Blacha (SP w Bystrej Podhalańskiej)

2. Szymon Wirtel (SP w Bystrej Podhalańskiej)

3. Adrian Małyś (SP w Sidzinie)

Organizacja zawodów była możliwa dzięki wsparciu

samorządu. Wójt Gminy Bystra-Sidzina ufundował nagrody, medale, karnety narciarskie oraz transport dla uczestników, podkreślając tym samym, jak ważne jest wspieranie sportowych pasji najmłodszych mieszkańców.

Wydarzenie swoją obecnością uświetnił także Przewodniczący Rady Gminy pan Bogusław Mazur, który aktywnie kibicował zawodnikom i pomagał w dekoracji zwycięzców. Rada Rodziców Szkoły Podstawowej im. Dzieci Zamojszczyzny w Sidzinie zadbała o ciepły posiłek i słodki poczęstunek, tworząc prawdziwie rodzinną atmosferę.

Profesjonalny pomiar czasu oraz przygotowanie trasy slalomu zapewnił pan Karol Krawczyk, a nad sprawnym przebiegiem zawodów czuwał dyrektor szkoły pan Mieczysław Matyasik i nauczyciele wychowania fizycznego.

Gminne zawody narciarskie to nie tylko rywalizacja o medale, ale przede wszystkim budowanie zdrowych nawyków, integracja młodzieży oraz kształtowanie charakteru poprzez sport. Dzięki konsekwentnym działaniom Gminy Bystra-Sidzina dzieci i młodzież mają realne możliwości rozwijania swoich talentów oraz aktywnego spędzania czasu.

Coroczna inicjatywa pokazuje, że lokalny samorząd skutecznie łączy edukację, sport i współpracę społeczną, tworząc przestrzeń, w której młodzi mieszkańcy mogą rozwijać swoje pasje i odnosić pierwsze sportowe sukcesy.

(M.L.) Fot. SP w Sidzinie

Zakończenie realizacji zadań z zakresu budowy/modernizacji dróg dojazdowych do gruntów rolnych w roku 2025

Urząd Gminy Bystra-Sidzina informuje, że zadanie pn. „Modernizacja dróg dojazdowych do gruntów rolnych – droga „Matiaszkowa” w km 0+195 – 0+335 w miejscowości Bystra Podhalańska”, zrealizowane w 2025 roku, zostało rozliczone zgodnie z zawartą umową o udzielenie dotacji.

Całkowita wartość inwestycji wyniosła 101 823,09 zł, z czego kwota 50 911,54 zł stanowiła dofinansowanie ze środków Województwa Małopolskiego.

Realizacja zadania przyczyniła się do poprawy dostępności komunikacyjnej gruntów rolnych oraz podniesienia standardu infrastruktury drogowej na terenie gminy.

Zgodnie z wymogami umowy dotacyjnej zawartej

z Województwem, udostępniamy Państwu odnośnik do interaktywnej mapy prezentującej zakres wykonanych prac. Pod poniższym linkiem mogą Państwo sprawdzić szczegóły dotyczące zrealizowanych zadań:

Link do mapy:

https://mapymalopolski.pl/app/mapa/miip/drogi_rolnicze/

Analiza stanu bezpieczeństwa Gminy Bystra-Sidzina w 2025 roku

12 lutego 2026 r. podczas posiedzenia Komisji Rolnictwa, Ochrony Środowiska i Przestrzegania Prawa gościli przedstawiciele Komisariatu Policji w Jordanowie – zastępca komendanta podkom. Robert Mazur oraz dzielnicowy Bystrej Podhalańskiej mł. asp. Mateusz Nalepa. Funkcjonariusze przedstawili analizę stanu bezpieczeństwa za 2025 rok, omawiając strukturę i dynamikę przestępczości w powiecie oraz na terenie gminy Bystra-Sidzina.

W 2025 roku na terenie powiatu wszczęto łącznie 918 postępowań, w tym 488 w KPP w Suchej Beskidzkiej, 226 w KP w Makowie Podhalańskim oraz 204 w KP w Jordanowie. W rejonie działania KP w Jordanowie stwierdzono 238 przestępstw – to wzrost w porównaniu z rokiem 2024 (192), ale poziom zbliżony do lat wcześniejszych.

Na terenie gminy Bystra-Sidzina w 2025 roku najbardziej uciążliwym problemem pozostawali nietrzeźwi kierujący (5 przypadków w Bystrej Podhalańskiej i 2 w Sidzinie). Nie odnotowano rozbojów ani wymuszeń rozbójniczych. Stwierdzono natomiast 2 kradzieże z włamaniem w Bystrej Podhalańskiej oraz 1 kradzież mienia. Odnotowano także 1 bójkę i uszkodzenie ciała w Sidzinie, 3 przypadki znęcania się nad rodziną (1 w Bystrej Podhalańskiej, 2 w Sidzinie) oraz 1 wypadek drogowy w Bystrej Podhalańskiej. Ponadto ujawniono 12 innych przestępstw w Bystrej Podhalańskiej i 18 w Sidzinie.

Wskaźnik wykrywalności w 2025 roku wyraźnie wzrósł i wyniósł 82,77% (w 2024 r. – 74,61%), a w przypadku przestępstw kryminalnych 89,15% (w 2024 r. – 78,85%). W skali całego komisariatu w 2025 r. prowadzono m.in. 31 spraw dotyczących kradzieży mienia, 4 kradzieży z włamaniem, 6 przypadków znęcania się nad rodziną, 1 bójki lub pobicia oraz 26 przestępstw narkotykowych.

W minionym roku policjanci przeprowadzili na terenie gminy Bystra-Sidzina 478 interwencji (206 w Sidzinie i 272 w Bystrej Podhalańskiej). Na obszarze działania komisariatu zatrzymano 21 osób poszukiwanych, 57 osób doprowadzono do wytrzeźwienia, 95 sprawców ujęto na gorącym uczynku, a 21 osób zatrzymano za prowadzenie pojazdu w stanie nietrzeźwości (art. 178a kk). Prowadzono 57 procedur „Niebieskiej Karty”. W ramach tych działań możliwe jest m.in. wydanie nakazu opuszczenia mieszkania przez sprawcę czy zakazu zbliżania się do osoby pokrzywdzonej. Liczba posiedzeń zespołu ds. Niebieskiej Karty wzrosła z 91 w 2024 r. do 205 w 2025 r., co świadczy o intensyfikacji działań w tym obszarze.

W 2025 roku pracę prewencyjną w KP w Jordanowie realizowało 12 funkcjonariuszy (5 dzielnicowych oraz 7 policjantów Zespołu Patrolowo-Interwencyjnego). Łącznie przeprowadzono 3093 interwencje i ujawniono 3825 wykroczeń. Nałożono 481 mandatów, udzielono 3145

pouczeń oraz przeprowadzono 376 czynności wyjaśniających.

W zakresie bezpieczeństwa ruchu drogowego odnotowano 30 zdarzeń – 29 kolizji (19 w Bystrej Podhalańskiej, 10 w Sidzinie) oraz 1 wypadek z osobą raną. W 2025 roku ogółem zatrzymano 33 nietrzeźwych kierujących, w tym 7 na terenie Gminy Bystra-Sidzina.

Funkcjonariusze podkreślili również znaczenie Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa, z której aktywnie korzystają mieszkańcy. W ubiegłym roku zgłoszono 247 przypadków przekroczenia prędkości (169 potwierdzonych), a także nieprawidłowe parkowanie, spożywanie alkoholu w miejscach niedozwolonych oraz przypadki dzikich wysypisk śmieci. Potwierdzalność zgłoszeń w rejonie działania KP w Jordanowie wyniosła 58,3%.

W 2025 r. realizowano liczne programy profilaktyczne, m.in. „Zagrożenie w sieci – profilaktyka i reagowanie”, „Razem Bezpieczniej”, „Kręci mnie bezpieczeństwo – Na stoku i Nad wodą”, „Narkotyki i dopalacze zabijają”, „Bezpieczne Wakacje”, „Bezpieczne Ferie” oraz „Bezpieczny Senior”. W ramach tych działań przeprowadzono 280 spotkań z młodzieżą i pedagogami, a łącznie 444 spotkania ze społeczeństwem.

Policjanci prowadzili także kontrole legalności pobytu cudzoziemców. W 2025 roku przeprowadzono 125 takich kontroli. W czterech przypadkach skierowano wnioski do Komendanta Placówki Straży Granicznej w Zakopanem o wydanie decyzji zobowiązującej cudzoziemca do powrotu; dwa postępowania zakończyły się deportacją z terytorium RP.

W trakcie dyskusji radni zwrócili uwagę na kwestie bezpieczeństwa w ruchu drogowym na terenie gminy. Omawiano problem przypadków poruszania się pojazdami bez aktualnych badań technicznych oraz obowiązkowego ubezpieczenia, co stanowi zagrożenie dla wszystkich uczestników ruchu. W związku z tym sugerowano zwiększenie częstotliwości kontroli drogowych, szczególnie w rejonach o dużej rotacji mieszkańców przebywających czasowo na terenie gminy w związku z pracą.

Podczas obrad wskazano również na zauważalny wzrost zagrożeń związanych z przestępczością narkotykową oraz internetową. Podkreślono znaczenie działań profilaktycznych, w tym organizowania w szkołach spotkań edukacyjnych – także z udziałem wyszkolonego psa do wykrywania narkotyków – oraz prowadzenia kampanii informacyjnych dotyczących metod wyłudzeń i cyberprzestępczości. Celem tych inicjatyw jest zwiększenie świadomości mieszkańców i skuteczniejsze przeciwdziałanie zagrożeniom. (A.N.)

INFORMACJA SOŁTYSA WSI SIDZINA

PODATKI

Rolny, leśny i od nieruchomości za rok 2026
Będą przyjmowane w dniach:

OD 16.02.2026R. DO 13.03.2026R

Od poniedziałku do piątku
W godz. 8.30 - 18.00

W BIURZE SOŁTYSA

Przy zakładzie obuwniczym - Sidzina 1035

Sołtys
Stanisław Talapka

INFORMACJA DLA MIESZKAŃCÓW BYSTREJ PODHALAŃSKIEJ

**I RATA PODATKU ROLNEGO, LEŚNEGO
I OD NIERUCHOMOŚCI ZA 2026 ROK
BĘDZIE PRZYJMOWANA PRZEZ SOŁTYSA
W REMIZIE OSP (SALA OBRAD, BYSTRA
PODHALAŃSKA NR 373) W DNIACH:**

- od 19.02. do 20.02. w godz. od 8.00 do 11.00
- od 23.02. do 27.02. w godz. od 15.30 do 18.00
- od 02.03. do 06.03. w godz. od 8.00 do 11.00
- od 09.03. do 13.03. w godz. od 15.30 do 18.00
- w dniu 16.03. w godz. od 8.00 do 11.00.

W przypadku braku możliwości przybycia na miejsce,
jest możliwość dojazdu do mieszkańców po zgłoszeniu
pod nr tel. 880 731 790

Andrzej Smętek
Sołtys wsi Bystra Podhalańska

Noworoczne kołędowanie Stowarzyszenia „Tradycja i Natura”

„Cicha noc w naszych sercach” – tymi słowami uczniowie Szkoły Podstawowej w Bystrej Podhalańskiej powitali uczestników spotkania noworocznego, które 28 stycznia 2026 r. zorganizowało Stowarzyszenie "Tradycja i Natura".

W pięknej, jasełkowej scenerii młodzi artyści – przygotowani pod kierunkiem Joanny Głównki i Anny Matyasik – zaprezentowali program artystyczny pełen kołęd, pastorałek i wzruszających życzeń. Zgodnie z tradycją nie zabrakło symbolicznego obsypywania owsem, które ma przynieść szczęście i dostatek w nowym roku.

Noworoczne spotkania członków stowarzyszenia od lat odbywają się w gościnnych murach szkoły, za co organizatorzy skierowali słowa wdzięczności do dyrekcji placówki. Ciepłe życzenia u progu nowego roku przekazała także prezes stowarzyszenia Janina Totoś, zachęcając do wspólnego, radosnego świętowania i dalszej

aktywności na rzecz lokalnej społeczności.

Przy wspólnym stole zasiedli członkowie stowarzyszenia oraz zaproszeni goście, wśród nich Wójt Gminy Bystra-Sidzina Stanisław Tempka z małżonką, Przewodniczący Rady Gminy Bogusław Mazur z małżonką, dyrektor szkoły Marek Drobny, dyrektor GOKPTiS Teresa Turowska, przewodnicząca KGW Janina Szewczyk, prezes Związku Podhalań Oddziału w Bystrej Podhalańskiej Halina Opalińska oraz prezes OSP w Bystrej Podhalańskiej Marcin Błachut.

Szczególnie radosnym momentem wieczoru było wspólne kołędowanie przy akompaniamencie akordeonu Krzysztofa Drobrego. Śpiew tradycyjnych polskich kołęd i pastorałek połączył wszystkich uczestników w atmosferze życzliwości i nadziei, inaugurując kolejny rok działalności stowarzyszenia w duchu tradycji, wspólnoty i wzajemnej życzliwości. (TiN) Fot. J. Motor

60 lat tradycji, pracy i serca dla społeczności – jubileusz Koła Gospodyń Wiejskich „Bystrzanki”

15 lutego w Bystrej Podhalańskiej odbyła się wyjątkowa uroczystość – 60-lecie działalności Koła Gospodyń Wiejskich „Bystrzanki”. Jubileusz stał się nie tylko okazją do świętowania, ale przede wszystkim do podkreślenia ogromnej roli, jaką od dziesięcioleci odgrywają panie z KGW w życiu lokalnej społeczności.

Korzenie organizacji sięgają 1930 roku, kiedy powstało Kółko Rolnicze, a dwa lata później – Stowarzyszenie Kobiet „Liga Pracy Obywatelskiej Kobiet”. W 1966 roku organizacja została przekształcona w Koło Gospodyń Wiejskich, którego pierwszą przewodniczącą była Maria Deda. Przez lata zmieniały się pokolenia członkiń i liderek, jednak nie zmieniła się idea – służba społeczności, pielęgnowanie tradycji i aktywne współtworzenie życia kulturalnego wsi.

Uroczystości rozpoczęły się Mszą Świętą w kościele pw. św. Marcina w Bystrej Podhalańskiej, której przewodniczył proboszcz ks. Jarosław Glonek. Okolicznościowe kazanie wygłosił ks. płk Henryk Polak, podkreślając znaczenie wspólnoty, wiary i wieloletniego zaangażowania kobiet w rozwój lokalnego środowiska. Dalsza część obchodów odbyła się w sali OSP, gdzie przy wspólnym stole spotkali się mieszkańcy, zaproszeni goście oraz przedstawiciele władz samorządowych Gminy Bystra-Sidzina.

Wśród gości znaleźli się m.in. przedstawiciele samorządu gminnego, duchowieństwa, dyrekcji szkoły i przedszkola, lokalnych organizacji i stowarzyszeń, Ochotniczej Straży Pożarnej, klubu sportowego, a także seniorki KGW i byli członkowie Kółka Rolniczego. Obecność tak szerokiego grona była najlepszym dowodem na to, jak silnie „Bystrzanki” wpisały się w historię i teraźniejszość miejscowości.

Podczas uroczystości wystąpiły dzieci z Przedszkola Publicznego w Bystrej Podhalańskiej, które zaprezentowały program artystyczny pełen wierszy, tańca i śpiewu. Występy spotkały się z dużym uznaniem i zostały

naprowadzone gromkimi brawami. Wyjątkowym momentem było również odczytanie wiersza autorstwa Tadeusza Uczniaka, napisanego specjalnie na jubileusz. Wzruszający utwór, poświęcony historii i działalności Koła, został nagrodzony gromkimi brawami.

Obchody jubileuszowe stały się okazją do podsumowania wieloletniej działalności Koła oraz wyrażenia uznania dla wszystkich osób zaangażowanych w jego rozwój na przestrzeni minionych dekad. Dotychczasowa działalność KGW „Bystrzanki” została przedstawiona i wyświetlona wszystkim przybyłym podczas prezentacji w formie prezentacji.

Wszystkie działania podejmowane przez KGW dokumentowane są w kronice założonej przez przewodniczącą od 2016 roku. Od 2017 roku Koło działa formalnie jako zarejestrowane stowarzyszenie.

Rozległa działalność na rzecz mieszkańców

Dorobek KGW „Bystrzanki” to imponująca lista inicjatyw obejmujących niemal wszystkie sfery życia społecznego. Panie aktywnie uczestniczą w wydarzeniach organizowanych na terenie gminy, parafii, szkoły i przedszkola, współtworząc lokalne uroczystości i święta.

Od lat organizują „Tradycyjną Herbatkę Emerytów i Rencistów”, połączoną ze wspólnym kolędowaniem, dbając o integrację i pamięć o starszych mieszkańcach. Prowadzą warsztaty i kursy – haftu, kroju i szycia, gotowania, tworzenia kwiatów, wianuszków oraz bukietów z bibuły i suszu – przekazując młodszym pokoleniom umiejętności i zamiłowanie do rękodzieła.

Członkinie Koła reprezentują miejscowość podczas dożynek gminnych i powiatowych, konkursów potraw regionalnych oraz palm wielkanocnych. W 2014 roku wzięły udział w międzynarodowym projekcie „Polski

i Słowacki Festiwal Smaku”, promując lokalne dziedzictwo kulinarne. Efektem udziału w projekcie „Uwaga Panie, będzie gotowanie” było wydanie publikacji „Przepisnik dla przyszłych pokoleń” oraz „Stare przepisy z naszej misy”, dokumentujących tradycyjne receptury.

„Bystrzanki” mogą poszczycić się certyfikatem „Dobrej Jakości Jedzenia”. Organizują wycieczki i wyjazdy integracyjne, a także wspierają rodziny potrzebujące poprzez kiermasze, festyny i akcje charytatywne – w tym inicjatywy pomocowe dla osób chorych czy poszkodowanych w wyniku klęsk żywiołowych.

Szczególne miejsce w działalności Koła zajmuje praca z dziećmi i młodzieżą. Panie prowadzą w szkole warsztaty wykonywania palm wielkanocnych, kwiatów bibułkowych i wianuszków, angażują się w konkurs „Odblaskowa Szkoła”, a najmłodszym umilają czas, przygotowując tradycyjne placuszki, dekorując pierniki czy organizując słodkie atrakcje (kręcenie waty cukrowej) z okazji Dnia Dziecka. Przygotowywały również posiłki dla pielgrzymów podczas Świątowych Dni Młodzieży.

Koło aktywnie uczestniczy w uroczystościach kościelnych oraz inicjatywach międzypokoleniowych, m.in. we współpracy ze Stowarzyszeniem „Tradycja i Natura” podczas organizacji imprezy „Między Starymi a Nowymi Czasami”.

Jubileusz 60-lecia był nie tylko świętem wspomnień, ale przede wszystkim dowodem, że KGW „Bystrzanki” to siła, która od dekad łączy pokolenia, pielęgnuje tradycję i nieustannie działa dla dobra lokalnej społeczności. (Fot. A.N.)

Na 60-lecie KGW „Bystrzanki” od Stowarzyszenia „Tradycja i Natura”

*Po bystrzańskich polach i bystrzańskim lesie,
Radosną wieść dzinął halny wiatór niesie.
Kopa lat już mija wspólnego działania,
Gospodyn bystrzańskich i o Bystrą albania.*

*Choć nie wszyscy Panie są z bystrzańskich rodów,
By nie działać wspólnie - nie widzą powodów.
Mężów tu znalazły, Bystrą pokochały,
Za małą ojczyznę naszą wieś szanowały.*

*Gdy przyjdzie potrzeba pomocy bliźniemu,
Nie odmówią nawet temu złośliwemu
Wypiekają placki, ciasta znakomite,
Wesoło śpiewają... zrobią okolicę.*

*Gdy zagra muzyka, to w tany ruszają,
Jak młode panienki białymi kiwają,
Nie dają poznać, że ich w krzyżu kłuje,
Ze już nogi sztywne, że i ichu brakuje.*

*Potrąfią rozruszać chłopów niejednego,
Nie tylko młodego, ale i starego
Nuda im nieznana, wciąż coś wymyślają -
To kiermasze dla dzieci, szkole pomagają...*

*To znów w procesji niosą foremki,
Z naleśnym szuczekiem - jak polskie matrony.
Jak anielkie chóry, wznoszą pieśń do nieba
... tego nie opowiem - to usłyszeć trzeba.*

*Nie sądzą spokojnie przy swojej rodzinie,
Bo widzą jak dawna tradycja ginie.
Szkutł ze sąsiadom teraz już nie gwarzy,
W swej domowej twierdzy w samotności marzy.*

*Młodych tradycja już nie interesuje,
Katali Europczykiem dziś w Polsce się czuje.
Wszystko co z przeszłością naszą związane,
Powinno już dawno zostać zakazane.*

*Ci co dawne czasy jeszcze pamiętają,
Ponastanie „Bystrzanki” chętnie wspominają,
Ślą szczere życzenia i podziękowanie,
Nie ustanie w działaniu nigdy kłite Panie.*

*Niech Was szczerze sprzyja, zdrowie dopinaje,
Humor nie opuszcza a władza szanuje.
Z nieba niechaj spłyną łaski przeznaczone,
Niech ciągle poenają pomysłami znakomite.*

Bystra Podhalańska 15. 02. 2026 r.

Janina Taniś
Moria Basura
Tadeusz Łazniak

Na melodię „Jak długo na Wawelu”

Sześćdziesiąt latków mija kobietom bystrzańskim
kiedy zaczęły działać we dworze tu pańskim
chciały chłopom dorównać tak się zespoliły
ze koło gospodyn we wsi utworzyły

Chłopów przy gospodarstwie w domu zostawiły
by kroju także szycia tu się nauczyły.
Kursy gotowania i pieczenia placków
opieki kurczakami i zwalczanie chwastów.

Sąsiadom pomagały o gazdówki dbały
a czasem nawet chłopów swych zaniędywały
chłopy nawet cierpliwie w spokoju znosili
bo gdy się im nudziło zabawę zrobiły

Więc na zabawie sobie lekko folgowali
po zabawie sami do domu wracali
później następowały dwa dni kamedulskie
i święta cisza w domu jedzenie nie tłuste

Teraz chłopcy w domu pod miotłką siedzą
a gospodynie rządzą o czym wszyscy wiedzą
wiec rządźcie sprawiedliwie kierując chłopami
a jak przyjdzie potrzeba to będziemy z Wami

Tekst: Janina Szewczyk

Powiatowy Konkurs Wiedzy o Własnym Regionie

„Niezwykłe Podbabiogórze”

Finał II edycji Powiatowego Konkursu Wiedzy o Własnym Regionie „Niezwykłe Podbabiogórze” w dniu 28 stycznia 2026 r. w Zespole Szkół im. W. Witosa w Suchej Beskidzkiej.

W dniu 28.01.2026 r. w Zespole Szkół im. Wincentego Witosa w Suchej Beskidzkiej odbył się finał II edycji Powiatowego Konkursu Wiedzy o Własnym Regionie „Niezwykłe Podbabiogórze”. Patronat honorowy nad konkursem objęła Pani Ewa Kozina – dyrektor Zespołu Szkół im. Wincentego Witosa.

Pomysłodawcą konkursu, autorem wszystkich pytań testowych i do ustnej rozgrywki był nauczyciel Grzegorz Sikora.

Do konkursu zgłosiło się 9 szkół podstawowych

z powiatu suskiego. Konkurs przebiegał w dwóch etapach szkolnym i powiatowym. Pierwszy etap szkolny tego konkursu przeprowadzony był w szkołach podstawowych i polegał na rozwiązaniu testu który organizatorzy dostarczyli do zgłoszonych szkół i miał miejsce w grudniu 2025. Drugi powiatowy etap zorganizowany był już w szkole organizatora, czyli w ZS im. W. Witosa w Suchej Beskidzkiej. Przybyli na konkurs do „suskiego Witosa” najpierw uczestniczyli w części pisemnej – 30 zadań zamkniętych z jedną poprawną odpowiedzią a następnie 6-ciu uczniów z najlepszymi wynikami rywalizowali w części ustnej. Uczestnicy części ustnej – najlepsza szóstka odpowiadała na serię pięciu pytań w blokach tematycznych. Każdy z uczniów (finałowej szóstki) odpowiadał na pięć pytań co jeszcze bardziej uatrakcyjniło rywalizację. W czasie przerwy pomiędzy częścią pisemną (testem) a ustną rozgrywką finałową uczestnikom i ich opiekunom czas umilał nasz szkolny zespół „Dumni i Głośni” wykonując utwory rodem z Podbabiogórza i nie tylko. Uczniowie zostali też zapoznani z ofertą edukacyjną szkoły.

Po podsumowaniu wyników z części pisemnej i ustnej ustalona została kolejność. Zwycięzczynią laureatką I miejsca i mistrzem wiedzy o własnym regionie została Marta Pasternak uczennica klasy 8 Szkoły Podstawowej w Sidzinie. Laureatką II miejsca została Barbara Klimowska uczennica klasy 8 ze Szkoły Podstawowej im. Świętej Królowej Jadwigi w Bieńkówce a laureatem III miejsca został Franciszek Czarny reprezentujący Szkołę Podstawową w Sidzinie (klasa 8). W finałowej 6 konkursu znalazł się również Maciej Gałka ze szkoły Podstawowej w Sidzinie. Przygotowanie uczniów do konkursu prowadziła pani Sabina Mirek - nauczyciel Szkoły Podstawowej w Sidzinie. (S. Mirek) Fot. SP w Sidzinie

Ferie pełne warsztatów, zabawy i wyjazdów

Podczas tegorocznych ferii zimowych świetlica środowiskowa w Bystrej Podhalańskiej przygotowała dla dzieci bogaty i różnorodny program zajęć. Organizatorzy zadbali o to, aby najmłodsi mogli spędzić wolny czas w sposób bezpieczny, twórczy i aktywny. Każdy dzień przynosił nowe atrakcje, dostosowane do wieku oraz zainteresowań uczestników.

W harmonogramie znalazły się dni tematyczne, w tym m.in. dzień gofra, dzień masy solnej, upcylingu oraz robótek ręcznych. Dużym zainteresowaniem cieszyły się warsztaty „Bezpieczne ferie z OSP”. Druhowie z miejscowej remizy w przystępny i angażujący sposób przekazali dzieciom najważniejsze zasady bezpieczeństwa

podczas zimowego wypoczynku. Odbyły się także zajęcia techniczne i kreatywne, które rozwijały wyobraźnię oraz zdolności manualne uczestników.

Nie zabrakło również aktywności ruchowych. Organizowano gry i zabawy zespołowe oraz zajęcia integracyjne sprzyjające budowaniu relacji rówieśniczych, współpracy i zdrowej rywalizacji.

W ramach działań edukacyjno-czytelniczych dzieci odwiedziły Filię Gminnej Biblioteki Publicznej w Bystrej Podhalańskiej. W programie znalazło się wspólne czytanie książek, zajęcia w grupach, a także gry planszowe i zabawy logiczne, rozwijające koncentrację oraz umiejętność pracy zespołowej.

Podczas ferii zorganizowano również wyjazdy. Uczestnicy obejrzeli seans filmowy w Kinie Śnieżka w Rabce-Zdroju oraz odwiedzili park rozrywki GoKidz w Krakowie. Tego typu wycieczki nie tylko integrują grupę, ale także pozostają na długo w pamięci dzieci.

Ferie w świetlicy upłynęły w miłej i przyjaznej

atmosferze. Był to czas rozwijania pasji, zdobywania nowych umiejętności oraz nawiązywania przyjaźni. Zajęcia cieszyły się dużym zainteresowaniem, a wspólnie spędzone chwile stały się dla uczestników źródłem radości i wielu pozytywnych wspomnień. (L. Marfiak) Fot. Świetlica Środowiskowa

Z życia przedszkolaków w naszej gminie...

17 lutego w Przedszkolu Publicznym w Bystrej Podhalańskiej odbył się wyjątkowy Bal Karnawałowy inspirowany bajkami Disneya. Tego dnia placówka zamieniła się w prawdziwą bajkową krainę – pełną kolorów, uśmiechu i dziecięcej radości. Sale przystrojono balonami, girlandami i tematycznymi dekoracjami, które wprowadzały wszystkich w magiczny nastrój już od progu.

Wśród uczestników można było spotkać księżniczki, superbohaterów, wróżki, piratów oraz wiele innych postaci znanych z animowanych opowieści. Dzieci z ogromnym zaangażowaniem wcieliły się m.in. w bohaterów filmów: Kraina Lodu, Król Lew, Zaplątani oraz Toy Story. Na parkiecie można było zobaczyć Elbę i Annę, dzielnego Simbę, Roszpunkę z długim warkoczem czy kowboja Chudego. Pomysłowość i staranność wykonania strojów zachwycały zarówno nauczycieli, jak i zaproszonych gości.

Program wydarzenia obfitował w liczne atrakcje. Nie zabrakło wspólnych tańców przy znanych i lubianych przebojach, zabaw ruchowych oraz konkursów sprawdzających znajomość bajkowych historii. Dużym zainteresowaniem cieszyły się quizy tematyczne oraz prezentacja kostiumów, podczas której każde dziecko mogło zaprezentować swoją postać. Radosna muzyka i entuzjastyczna atmosfera sprzyjały integracji oraz wspólnej zabawie najmłodszych.

Bal był nie tylko okazją do świętowania karnawału, ale także do rozwijania kreatywności, odwagi scenicznej i umiejętności współpracy w grupie. Wspólne tańce i zabawy pozwoliły dzieciom przeżyć wiele radosnych chwil w gronie rówieśników oraz wzmocnić wzajemne relacje.

Serdeczne podziękowania kierujemy do wszystkich

osób zaangażowanych w organizację wydarzenia, a w szczególności do rodziców za przygotowanie pięknych i pomysłowych strojów. Dzięki wspólnemu wysiłkowi był to dzień pełen uśmiechu, pozytywnej energii i niezapomnianych wrażeń, które na długo pozostaną w pamięci przedszkolaków. (Z. Jałocha) Fot. PP w Bystrej Podh.

Dzień Babci i Dziadka w Przedszkolu Publicznym w Sidzinie

Babcia i Dziadek to słowa, które każdemu dziecku kojarzą się z ciepłem i miłością, to najbardziej wzruszające święto i jedno z najbardziej wyjątkowych w życiu każdego przedszkolaka.

Wszystkie grupy przedszkolne przygotowały dla swoich Babć i Dziadków piękne programy artystyczne, z wielkim zaangażowaniem recytowały wiersze, śpiewały piosenki, prezentowały układy taneczne oraz wystawiły

Jaselka.

Przedszkolaki z ogromnym zaangażowaniem zaprezentowały się przed wspaniałą publicznością. Dzieci dziękowały za troskę, poświęcony czas, opiekę, zabawę i życiową wiedzę. Niejednej Babci i Dziadkowi łezka kręciła się w oku. A to wszystko odbywało się przy kawie, herbacie i słodkich poczęstunkach przygotowanych przez rodziców.

Był to doskonały czas do rozmów, wspomnień oraz spędzenia czasu w miłej i rodzinnej atmosferze. (H.Jaromin).

Fot. PP w Sidzinie

Bal Karnawałowy

Karnawał to miła tradycja przepełniona muzyką, zabawą i tańcem. 16 lutego w Przedszkolu Publicznym w Sidzinie odbył się długo wyczekiwany Bal Karnawałowy z zespołem „Send Voice”. Dzieci przebrane za bohaterów znanych bajek, superbohaterów, piłkarzy, zwierzątka z dumą prezentowały swoje stroje. Wystrój sali wprowadził radosny nastrój oraz zachęcił wszystkie dzieci do wspólnej zabawy. Nie zabrakło również pysznego poczęstunku w postaci słodkości oraz owoców.

Był to czas integracji i świetnej zabawy w gronie rówieśników. (H.Jaromin). Fot. PP w Sidzinie

Z działalności Gminnego Ośrodka Kultury, Promocji, Turystyki i Sportu

Ferie zimowe 2026 w Gminnym Ośrodku Kultury, Promocji, Turystyki i Sportu w Bystrej-Sidzina

Podczas ferii zimowych 2026 Gminny Ośrodek Kultury, Promocji, Turystyki i Sportu w Bystrej-Sidzina prowadził zajęcia dla dzieci i młodzieży z naszej gminy. Program obejmował wycieczki, zajęcia tematyczne, plastyczne i kulinarne, a także zajęcia wokalne i naukę gry na heligonce.

Dzieci miały również okazję uczestniczyć w quizach i zabawach integracyjnych oraz zajęciach z zakresu

bezpieczeństwa, które poprowadzili policjanci z Komisariatu Policji w Jordanowie.

Ferie zakończył wspaniały bal karnawałowy, który dostarczył wszystkim uczestnikom niezapomnianych wrażeń i mnóstwa radości.

Serdecznie dziękujemy dzieciom za liczny udział i wspólnie spędzony czas – mamy nadzieję, że ferie pozostaną w pamięci uczestników jako czas dobrej zabawy, przygód i nowych znajomości. (M.Maj) Fot. GOKPTiS

Wycieczka do Zubrzyicy Górnej

Dnia 3 lutego 2026 roku, w ramach zajęć świetlicowych, Gminny Ośrodek Kultury, Promocji, Turystyki i Sportu Bystra-Sidzina zorganizował wycieczkę na kręgle do Zubrzyicy Górnej.

Podczas pobytu w kręgielni dzieci miały okazję spróbować swoich sił w grze w kręgle, doskonalić koncentrację i koordynację ruchową. Rozgrywkom towarzyszyło wiele radości i pozytywnych emocji, a po sportowych zmaganiach na uczestników czekał poczęstunek.

Wycieczka przebiegła w miłej i bezpiecznej atmosferze, pozostawiając wiele pięknych wspomnień. (M.Maj) Fot. GOKPTiS

Wycieczka do kina w Rabce-Zdroju

W ramach zajęć świetlicowych Gminny Ośrodek Kultury, Promocji, Turystyki i Sportu 06.02.2026 zorganizował drugą wycieczkę tym razem do kina w Rabce-Zdrój na film Zwierozgród 2. Celem wyjazdu było rozwijanie zainteresowań kulturalnych dzieci oraz wspólne spędzenie czasu poza miejscem zajęć. Seans filmowy dostarczył uczestnikom wielu pozytywnych emocji i powodów do uśmiechu. Barwna animacja oraz przygody bohaterów były nie tylko świetną rozrywką, ale również okazją do rozmów o przyjaźni, odwadze i współpracy. Wyjazd przebiegł w przyjaznej atmosferze i był wartościowym elementem zajęć świetlicowych. (M.Maj) Fot. GOKPTiS

Ogólnopolski Turniej Wiedzy Pożarniczej - etap gminny

27 lutego 2026 roku w sali Ochotniczej Straży Pożarnej w Bystrej Podhalańskiej o godzinie 9.00, odbyły się gminne eliminacje do Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej pt. „Młodzież Zapobiega Pożarom”. W eliminacjach brało udział dziesięciu uczniów szkół podstawowych z Bystrej Podhalańskiej i ze Sidziny. Młodzież została podzielona na dwie grupy wiekowe, tj.:

I grupa wiekowa – szkoły podstawowe, klasy I-IV

1. Karol Błachut – Szkoła Podstawowa Bystra Podhalańska,
 2. Nikodem Basiura – Szkoła Podstawowa Bystra Podhalańska,
 3. Kalina Trybuła – Szkoła Podstawowa Bystra Podhalańska,
 4. Tomasz Byrski – Szkoła Podstawowa Sidzina,
 5. Milena Kordel – Szkoła Podstawowa Sidzina,
- II grupa wiekowa – szkoły podstawowe, klasy V-VIII
6. Dawid Błachut – Szkoła Podstawowa Bystra Podhalańska,
 7. Patryk Błachut – Szkoła Podstawowa Bystra Podhalańska,
 8. Mateusz Sroka – Szkoła Podstawowa Bystra Podhalańska,
 9. Piotr Maj – Szkoła Podstawowa Sidzina,
 10. Jakub Gałka – Szkoła Podstawowa Sidzina,
 11. Kacper Gałka – Szkoła Podstawowa Sidzina,

Eliminacje zostały przeprowadzone w formie pisemnej i ustnej, dzięki którym wyłoniono zwycięzców przechodzących do eliminacji powiatowych. Są to uczniowie, którzy zajęli kolejno dwa z pierwszych miejsc, w dwóch wyżej wymienionych grupach wiekowych. Serdecznie gratulujemy zatem: Nikodemowi Basiurze ze Szkoły Podstawowej w Bystrej Podhalańskiej i Tomaszowi Byrskiemu ze Szkoły Podstawowej w Sidzinie z I-szej grupy wiekowej, jak również: Jakubowi Gałce ze Szkoły Podstawowej w Sidzinie i Piotrowi Majowi ze Szkoły Podstawowej w Sidzinie, którzy będą reprezentowali w dalszym współzawodnictwie II-gą grupę wiekową.

Równie serdecznie gratulujemy uczniom, którzy zajęli trzecie miejsca na podium, a byli to: Milena Kordel ze Szkoły Podstawowej w Sidzinie i Patryk Błachut ze Szkoły Podstawowej w Bystrej Podhalańskiej. Przedstawiciele jury młodszy kapitan Grzegorz Lipka, druha Roman Kudzia, druha Marcin Błachut i przedstawiciel gminy inspektor Agata Gawel, wspólnie podziękowali i pogratulowali wszystkim uczestnikom eliminacji, zgodnie twierdząc, iż poziom wykazanej wiedzy przez przedstawicieli młodzieży naszej gminy jest imponująco wysoki.

Wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali upominki sponsorowane przez Gminę Bystra-Sidzina, jak również brali udział w niewielkim poczęstunku.

Z niecierpliwością oczekujemy eliminacji powiatowych i mocno trzymamy kciuki za naszych chłopaków. (A. Gawel)

Fot. G. Lipka

STOP PRZEMOCY DOMOWEJ

**BEZPŁATNE KONSULTACJE, PORADY
I WSPARCIE PSYCHOLOGICZNE**

DLA OFIAR I SPRAWCÓW PRZEMOCY DOMOWEJ
- dzieci i dorosłych

Pomoc dostępna jest także dla osób zmagających się z problemami uzależnienia.

KIEDY? 20 lutego, 20 marca, 17 kwietnia, 15 maja, 19 czerwca, 17 lipca, 21 sierpnia, 18 września, 16 października, 20 listopada, 18 grudnia 2026 r. (piątek)
w godzinach 08:30 - 12:30

GDZIE? w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bystrej Podhalańskiej

Na spotkanie z psychologiem można umówić się telefonicznie, dzwoniąc pod nr tel. 18 26 81 576.

Wypisz informacje o możliwościach uzyskania pomocy
www.bystra-oddzia.pl/urzed/gminna-konsep/diapo

„Dom Zdrowia” im. Henryka Pachonńskiego” w Bystrej

W Kwartalniku Naukowym Instytutu Pracy i Spraw Socjalnych „NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ I REHABILITACJA nr 2 (86) z 2022 r. został zamieszczony artykuł pracowników naukowych Uniwersytetu Rzeszowskiego Stanisława Zaborniaka, i Iwony Tabaczek - Bejster zatytułowany „DZIAŁALNOŚĆ UZDROWISKOWA W BYSTREJ ŚLĄSKIEJ (OD II POŁOWY XIX WIEKU DO 1939 ROKU) SPA ACTIVITY IN BYSTRA ŚLĄSKA (FROM THE SE-COND HALF OF THE 19TH CENTURY TO 1939), Przedstawiona została w nim działalność poszczególnych placówek zdrowotnych w uzdrowisku Bystra koło Bielska, (Bystra Wilkowice) a także znajduje się tam opis powstania i działalności „Domu Zdrowia im. Henryka Pachonńskiego”. Na str. 97 czytamy „Wydarzeniem w Bystrej Śląskiej pod koniec 10-lecia II Rzeczypospolitej było wybudowanie Domu Zdrowia im. Henryka Pachonńskiego, przeznaczonego na kolonie leczniczo-wypoczynkowe dla dzieci i młodzieży. Oddanie budynku do użytku odbyło się w lipcu 1930 roku. W Narodowym Archiwum Narodowym zachowały się fotografie dokumentujące otwarcie Domu Zdrowia oraz pamiątkowe ujęcia młodzieży biorącej udział m.in. w grze w siatkówkę, kąpiel i zabawę w rzece Białce”. Niestety autorzy błędnie zlokalizowali placówkę.

Analiza zbiorów NAC dotyczących „Domu Zdrowia”, jak również analiza działalności Henryka Pachonńskiego i notatki prasowe, wskazują, że autorzy cyt. artykułu popełnili błąd umieszczając „Dom Zdrowia im. Henryka

Opis obrazu: Widok ogólny Domu Zdrowia im. Henryka Pachonńskiego.

Data wydarzenia: 1932-07

Miejsce: Bystra woj. śląskie

Osoby widoczne:

Osoby niewidoczne: Henryk Pachonński,

Hasła przedmiotowe: wypoczynek,

Inne nazwy własne:

Zakład fotograficzny:

Autor:

Zespół: Koncern Ilustrowany Kurier Codzienny - Archiwum Ilustracji

Sygnatura: 1-N-2875a-1

Na zdjęciu widoczna jest figura Najświętszego Serca Pana Jezusa przy drodze do Osielca na roli Traczonej, pod drogą przepływający potok wpadający nieopodal do Skawy koło mostu do Osielca a z tyłu wzgórze zwane Kaczmarczykowa Grapa.

¹ Stanisław Zaborniak (ORCID: 0000-0003-4407-0353) – profesor doktor habilitowany, Instytutu Kultury Fizycznej, Kolegium Nauk Medycznych Uniwersytetu Rzeszowskiego. Zainteresowania autora dotyczą głównie ogólnopolskich i światowych wydarzeń sportowych, szczególnie w dyscyplinach: lekkoatletyka, siatkówka i łucznictwo. Zajmuje się także kolekcjonowaniem staroci związanych ze sportem (sprzęt, fotografie, książki, pocztówki, znaczki klubowe, medale itp.), które są udostępnione w muzeum wydzielonym. Jego ogromny dorobek naukowy został opublikowany w postaci ponad 55 monografii autorskich, kilkunastu monografii pod własną redakcją, ponad 29 monografii pod współredakcją, ok. 50 prac w językach kongresowych i blisko 250 rozdziałów w naukowych opracowaniach recenzowanych. Najważniejszym projektem badawczym autora był realizowany przez ponad 10 lat proces eksploracji, oceny i opisu ewolucji lekkoatletyki w okresie II Rzeczypospolitej, zakończony na początku 2011 roku wydaniem sześciu tomów monografii Z tradycji lekkoatletyki w Polsce w latach od 1919 r. do 1939 r.

² Iwona Tabaczek-Bejster (ORCID: 0000-0002-1233-6324) – doktor habilitowana, profesor Uniwersytetu Rzeszowskiego, Instytut Nauk o Zdrowiu, Kolegium Nauk Medycznych Uniwersytetu Rzeszowskiego. Jest autorką kilkudziesięciu prac naukowych (w tym pięciu monografii i dwóch podręczników akademickich) dotyczących tematyki działalności wodnych służb ratowniczych (w tym WOPR) oraz zagadnień sportów pływackich na świecie i w Polsce. Od 2009 roku pracuje ze studentami z niepełnosprawnościami, a od 2011 pełni funkcję pełnomocnika rektora ds. osób z niepełnosprawnościami Uniwersytetu Rzeszowskiego.

Pachońskiego" w Bystrej k. Bielska, czy jak w opisie fotografii w Bystrej woj. Śląskie. Na zdjęciu widoczna jest nieistniejąca już willa na roli Traczowej w Bystrej Podhalańskiej, gmina Bystra – Sidzina, powiat Sucha Beskidzka. której właścicielem był Stanisław Szewczyk. Przy drodze do Osielca nadal stoi figura „Najświętszego Serca Pana Jezusa”, pod drogą płynie potok, a z tyłu widoczna jest Łysa Góra.

W wili tej w czasie okupacji dr. Stefan Walski zorganizował szpital epidemiologiczny. Po zakończeniu wojny mieścił się tam Dom Dziecka, prowadzony przez Józefa i Marię Durków z Jordanowa, a później przebywały tu dzieci Krakowskich Zakładów Sodowych „Solway” na koloniach letnich.

W „Głosie narodu nr 224 z 22 sierpnia 1931 r.” znalazłem taką notatkę:

„Bystra pod Jordanowem”

Z Bystrej piszą nam:

W wianku gór i lasów, w uroczej kotlinie, tuż obok przepływającej Skawy, stoi domek jak wyczarowany, to Dom Zdrowia seminarzystek im. Henryka Pachońskiego w Bystrej.

Parę lat pracy i zabiegów inicjatora, zbierania drobnych składek przez uczennice i współpraca Komitetu rodzicielskiego przy "Seminarium Instytut Marii" dało ten rezultat, że mimo, że Zarząd Zakładu nie docenił pracy i znaczenia wychowawczego takiej placówki, dom jednak został zakupiony przez Towarzystwo w tym celu zorganizowane pod Patronatem p. Henryka Pachońskiego i spełnia dzieło to zadanie, jakie zakreslił współfundator.

W lipcu zwiedziłem zakład. W obecnym sezonie przebywało w nim 38 uczennic, rozmieszczonych po 4 w jednym pokoju. Wspaniały ogród rozrywkowy, wielka weranda, bezpośrednie sąsiedztwo lasu, wysmienita kuchnia i macierzyńska opieka W Pani Radczyni Izodyńskiej, uweselały twarzyczki uczennic i tworzyły atmosferę prawdziwie jednej rodziny.

Tak urządzić kolonię może tylko człowiek oddany całym sercem młodzieży, tylko człowiek kochający ją i poświęcający się jej wychowaniu – lecz też trzeba widzieć tą młodzież, jakim szacunkiem otacza swojego wychowawcę i jak korzysta z Jego rad pedagogicznych. Więcej takich Zakładów wypoczynkowych dla naszej młodzieży, więcej serca w wychowywaniu, a skutki dadzą się odczuć w jej zdrowiu i postępkach w nauce!

Wracające uczennice powitali we wtorek dnia 18 sierpnia (1931 r.) na dworcu p. Dyrektor Pachoński, oraz członkowie Towarzystwa: Pani inż. Ostrowska, p. Radca Łodyński i p. Guz.

Wesołe i zdrowe twarzyczki świadczą, że pobyt na letnisku staje się dzisiaj prawie koniecznością uczącej się młodzieży.

Niechże się spełnią marzenia powracających kolonistek, wygłaszane mamusiom na dworcu! kolejowym: „Jeszcze nigdy tak wesoło nie spędziłam wakacji – i na przyszły rok tyłko do Bystrej się wybierzę”.

Kim był Henryk Pachoński i co takiego zrobił, że jego

imieniem nazwano ten obiekt? Informacji o tej postaci nie ma wiele, mimo, że w okresie odzyskiwania przez Polskę niepodległości działał na niwie narodowo – wyzwolenczej i pedagogicznej.

Henryk Lubicz Pachoński ur. 11 listopada 1878 w Skawinie – nauczyciel, historyk, działacz niepodległościowy i plebiscytowy na Śląsku. Był synem Tomasza powstańca styczniowego. Ukończył gimnazjum Nowodworskiego w Krakowie. Studiował historię i geografii na Uniwersytecie Jagiellońskim i w Jenie. Przez 11 lat pracował w Prywatnym Seminarium Nauczycielskim Żeńskim „Instytutu Marii” gdzie zorganizował wypożyczalnię książek szkolnych, intrologatornię, szkolną kasę oszczędności, z której uczennice podczas I wojny światowej przeznaczyły 641 K 69 hal. na potrzeby wojska i na zakup płótna z którego szyły bieliznę dla legionistów. Od 1917 został przydzielony do seminarium męskiego. Pracował jako nauczyciel także w innych szkołach krakowskich. Był jednym z inicjatorów utworzenia na terenie Galicji gmin szkolnych - ruchu samorządowego młodzieży szkolnej.

W trosce o dzieci i młodzież zagrożoną nędzą i głodem podczas I wojny światowej, społeczeństwo, dwory, plebanie, klasztory przyjmowały po kilka osób biednych na wakacje. Podjęta została akcja zakładania Towarzystw kolonijnych, utworzono Towarzystwo „Dom młodzieży, w którym Henryk Pachoński pełnił funkcję sekretarza. W 1917 r. z jego inicjatywy w Krakowie przy ul. Karmelickiej 21 została utworzona stała kuchnia szkolna. Jako pedagog w seminarium nauczycielskim zauważył, że młodzież podejmująca naukę najczęściej pochodzi z rodzin niezamożnych (biednych, żyjących w warunkach niehigienicznych, źle odżywiona, z niedomaganiem zdrowia). Dla zaspokojenia tych potrzeb, w 1925 r. powstał w Krakowie Komitet złożony z osób wrażliwych na los młodzieży i wpływowych jak np. poseł Marian Dąbrowski, dyr. Jan Kazimierz Dorawski, inż. Dobosz, Senator Rolle, Komitet Rodzicielski itp. Wszelkimi sposobami starano się pozyskać środki na zakupienie w terenie górskim obiektu na kolonie. Prawdopodobnie o staraniach Komitetu dowiedział się p. Stanisław Szewczyk, który pracował w Krakowie - Czyżynach w Zakładach Tytoniowych i kiedy zachorowała mu teściowa p. Wiatrowicz, dla pozyskania środków na leczenie, za ok. 10 000 zł sprzedał willę drewnianą w Bystrej na roli Traczowej, gdzie stworzono odpowiednie warunki do spędzania wakacji przez seminarzystki oraz uczniów szkół średnich Krakowa. Dla podkreślenia położonych starań prof. Henryka

³ Nowości Ilustrowane nr 33 z 24 sierpnia 1918 r.

„DOM ZDROWIA“
DLA UCZENIC SZKÓŁ ŚREDNICH
IM. HENRYKA PACHOŃSKIEGO

k. Jordanowa **W BYSTREJ** k. Jordanowa

Daleka posunięta demokracja przyniosła z sobą ogromny napływ do szkół średnich młodzieży nie tylko już niezamożnej, ale wprost biednej, tulącej się aż nabył często w ciągu roku szkolnego po niedzielnianych mieszkaniach.

kanałach, pospolicie źle odżywioną, a temsamem źle rozwiniętą, niezadko z zmienną niedrogią, a przynajmniej niedomaganą. Tej borykającej się z biedą, a laknącej nauki młodzieży trzeba było pomóc i stworzyć dla niej przynajmniej na krótko okresy w roku lepszą naukę, w których nabrawała siły i zdrowia. W odróżnieniu i w braku tej potrzebnej pomocy zrodziła się myśl, żeby gdzieś w górskiej okolicy stworzyć zakład szkolny, w którym młodzież mogłaby przeżywać pariami pod nadzorem swoich nauczycieli i pobierać regularną naukę zupełnie tak samo, jak w Krakowie, a oprócz tego odbywać także praktykę w miejscowej szkole, poznawać dokładnie strona i dzieła, które w przyszłości mają być powierzone jej opiece.

Z myślą o takiej organizacji powstał w Krakowie w roku 1925 osobny Komitet. Starania Komitetu doprowadziły do zakupu i do urzędującego kosztom około 100.000 złotych okazałej wille w Bystrej. Do stworzenia tej pierwszej placówki szkolnej przyczynili się bardzo wydatnie pp. poseł M. Dąbrowski, Dyrektor Doradzi, Int. Dobosz, Senator Rolko, Jarosz, oraz panie Petterowa i Ludyńska.

W Domu Zdrowia przebywają już od kilku lat zmieniające się zastępy młodzieży szkół średnich i nabierają tam siły i zdrowia.

Reklama prasowa „Domu Zdrowia dla uczennic szkół średnich im. Henryka Pachońskiego” w Bystrej koło Jordanowa”.

Pachońskiego o poprawę warunków życia młodzieży chętniej do zdobywania wiedzy, dom przyjął nazwę „Dom Zdrowia dla uczennic szkół średnich im. Henryka Pachońskiego”. O tej postaci dziś nawet podczas studiów pedagogicznych się nie wspomina a był człowiekiem nieprzeciętnym.

We wrześniu 1918 r. K. Haller - uczestnik polskiej konspiracji w austriackim wojsku - zwrócił się do profesora seminarium nauczycielskiego Henryka Pachońskiego, aby przeprowadzał agitację patriotyczną wśród młodzieży szkół średnich. Zorganizował on tajną grupę młodzieży, która na dany sygnał wzięła udział w rozbrajaniu na ulicach Krakowa obcych żołnierzy i w akcji zdobycia koszar przy ul. Siemiradzkiego oraz w służbie wartowniczej przy zabezpieczeniu majątku upadającej władzy zaborczej, głównie wojskowych magazynów. Cała ta grupa uczniów wzięła udział na ochotnika w wojnie 1920 r. Dokumenty, odezwy, oświadczenia powstającej w Krakowie polskiej władzy potwierdzają fakt ogromnego zaangażowania młodzieży w czyn niepodległościowy. Służba wartownicza i patrolowa składała się głównie z młodych ludzi, w dużej mierze gimnazjalistów. Henryk Pachoński od 1920 pełnił funkcję sekretarza generalnego Towarzystwa Obrony

Opis obrazu: Kolonistki na tle bramy wjazdowej w towarzystwie Henryka Pachońskiego.

Data wydarzenia: 1932-07

Miejsce: Bystra woj. śląskie

Osoby widoczne: Henryk Pachoński,

Osoby niewidoczne:

Hasła przedmiotowe: młodzież, wypoczynek,

Inne nazwy własne:

Zakład fotograficzny:

Autor:

Zespół: Koncern Ilustrowany Kurier Codzienny - Archiwum Ilustracji

Sygnatura: 1-N-2875a-3

Brama widoczna również obok na reklamie.

Zachodnich Kresów Polski, a od 1922 był jego prezesem. W tymże roku brał udział w uroczystościach przejmowania Górnego Śląska przez polskie władze. W latach 1924 – 1939 był prezesem Związku Uczestników Oswobodzenia Krakowa i Radnym Miasta Krakowa (1926–1931). 2 maja 1923 został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski.

Zmarł 23 maja 1957 w Krakowie, pochowany został na cmentarzu Rakowickim. Miał trzech synów: Jana, Mieczysława i Zbigniewa.

Głos narodu nr 224 z 22 sierpnia 1931 r.

„Oswobodzenie Krakowa” to zespół akt zgromadzonych w Archiwum w pierwszych latach II Rzeczypospolitej dzięki staraniom Związku Uczestników Oswobodzenia Krakowa (ZUOK) – stowarzyszenia kombatanów, które zebrало relacje uczestników konspiracji 1918 r. oraz akcji uwalniania Krakowa od zaborców, a także zgromadziło urzędowe i wojskowe dokumenty dotyczące tamtych wydarzeń. Prezesem ZUOK był Henryk Pachoński, radca miejski, profesor krakowskich szkół oraz dyrektor Seminarium Nauczycielskiego. Henryk Pachoński – w latach I wojny światowej „nauczyciel LIV szkoły oraz Seminarium Nauczycielskiego Męskiego” – w dokładnej relacji opisuje udział swoich uczniów w oswobodzeniu Krakowa.

Opis obrazu: Kolonistki podczas zabawy w wodzie.

Data wydarzenia: 1932-07

Miejsce: Bystra woj. śląskie

Osoby widoczne:

Osoby niewidoczne: Henryk Pachoński,

Hasła przedmiotowe: młodzież, wypoczynek,

Inne nazwy własne:

Zakład fotograficzny:

Autor:

Zespół: Koncern Ilustrowany Kurier Codzienny - Archiwum Ilustracji

Sygnatura: 1-N-2875a-14

Na zdjęciu widać tory kolejowe i brzeg roli Ziętkowej Dolnej

Opis obrazu: Henryk Pachoński wśród kolonistek.

Data wydarzenia: 1932-07

Miejsce: Bystra woj. śląskie

Osoby widoczne: Henryk Pachoński,

Osoby niewidoczne:

Hasła przedmiotowe: młodzież, wypoczynek,

Inne nazwy własne:

Zakład fotograficzny:

Autor:

Zespół: Koncern Ilustrowany Kurier Codzienny - Archiwum Ilustracji

Sygnatura: 1-N-2875a-6

Opis obrazu: Kolonistki grające w siatkówkę.

Data wydarzenia: 1932-07

Miejsce: Bystra woj. śląskie

Osoby widoczne:

Osoby niewidoczne: Henryk Pachoński,

Hasła przedmiotowe: młodzież, wypoczynek, sport,

Inne nazwy własne:

Zakład fotograficzny:

Autor:

Zespół: Koncern Ilustrowany Kurier Codzienny - Archiwum Ilustracji

Sygnatura: 1-N-2875a-11

Opis obrazu: Widok zewnętrzny Domu Zdrowia im. Henryka Pachońskiego. W oknach i przed budynkiem widoczne kolonistki.

Data wydarzenia: 1932-07

Miejsce: Bystra woj. śląskie

Osoby widoczne:

Osoby niewidoczne:

Hasła przedmiotowe: młodzież, wypoczynek,

Inne nazwy własne:

Zakład fotograficzny:

Autor:

Zespół: Koncern Ilustrowany Kurier Codzienny - Archiwum Ilustracji

Sygnatura: 1-N-2875a-2

Materiały zebrał i opracował: Tadeusz Uczniak